Gemeente Amsterdam

Bezoekadres
Amstel 1
1011 PN Amsterdam

Postbus 202
1000 AE Amsterdam
Telefoon 14 020
amsterdam.nl

Retouradres: Postbus 202, 1000 AE Amsterdam

Aan de gemeenteraad

Datum 23 februari 2022
Behandeld door Openbare Orde en Veiligheid
Kopie aan
Bijlage(n)

Onderwerp Gijzelingsactie in Apple Store Leidseplein

Geachte leden van de raad,

Dinsdagavond 22 februari heeft er gedurende enige uren een gijzelingsactie plaats gevonden in de Apple Store op het Leidseplein. Gedurende zo'n vijf uur is een man, vermoedelijk een klant van de winkel afkomstig uit Bulgarijonder continue bedreiging van een wapen gegijzeld op de begane grond van het Hirsch gebouw. Op dat moment bevonden zich nog zo'n 70 personen op andere verdiepingen in hetzelfde pand die het pand daardoor niet konden verlaten. Vier van deze personen hadden zich verschanst in een bezemkast op de begane grond. Al deze personen hebben 5 lange uren in grote angst en onzekerheid geleefd. Onzeker over de reden van de gijzeling, onzeker over hun eigen veiligheid, onzeker over de afloop. De driehoek heeft continue zeer met hen meegeleefd. Na vijf uur kon de gijzeling door een specialistische interventie van de politie gelukkig worden beëindigd, een verdachte worden aangehouden en konden alle gegijzelde personen het pand veilig en zonder fysiek letsel verlaten. Met deze brief informeer ik u over het verloop van deze verschrikkelijke gijzelingsactie die ons allemaal heeft geschokt en in grote spanning heeft gehouden.

Verloop
Rond 17.30 uur kwam er een eerste melding binnen bij de meldkamer politie van een overval en mogelijke gijzelingsactie in de Apple store op het Leidseplein. De politie was snel ter plaatse en wordt bij aankomst viermaal direct beschoten met een automatisch wapen. Er vallen daarbij geen gewonden. Het Leidseplein wordt daarop direct afgezet en de politie roept omwonenden op om binnen te blijven en winkels hun deuren te sluiten. Specialistische eenheden van de Dienst Speciale Interventies van de politiezijn snel ter plaatse. Omdat de gijzelnemer mogelijk explosieven draagt en dreigt zichzelf en het gebouw op te blazen is direct ingrijpen niet mogelijk. Voor operationele multidisciplinaire coördinatie en afstemming tussen de nood- en hulpdiensten ter plaatse wordt om 18.08 uur opgeschaald naar GRIP 1. Snel na het bekend worden van de gijzelingsactie is ook de

driehoek bij elkaar gekomen. Zij hebben gedurende de avond verschillende keren contact met de minister van J&V en de NCTV over de situatie en de lijn van optreden.

Het belangrijkste uitgangspunt van de driehoek voor het optreden is om alle gegijzelden zo snel als mogelijk in veiligheid naar buiten te brengen en de verdachte te overmeesteren. Idealiter zonder geweldsaanwending maar indien nodig met gericht vuur. Er is door gespecialiseerde onderhandelaars van de politie contact gelegd met de gijzelnemer. De gijzelnemer legde een eis neer van 200 miljoen in crypto valuta en een vrije uitgeleide uit het pand en dreigde zichzelf en het gebouw op te blazen als niet aan zijn eisen zou worden voldaan. De gijzelnemer heeft om 19.00 uur ook contact gezocht met AT5 en zijn eis kenbaar gemaakt alsmede enkele foto's van zijn actie.

In de loop van de avond konden door adequaat optreden van de politie al zo'n 70 mensen die elders in het Hirsch gebouw aanwezig waren het pand heimelijk verlaten. Deze mensen zijn opgevangen op het politiebureau op de Johan Huizingalaan waar ook nazorg aanwezig was voor deze mensen. Een aantal mensen die het pand niet konden verlaten en ook niet op een veilige wijze konden worden ontzet zijn op dat moment nog in het pand. Als om 22.30 uur op verzoek van de gijzelnemer water wordt gebracht door een robot, ziet de gijzelaar kans naar buiten te rennen. De gijzelnemer rent hem achterna en wordt daarop direct uitgeschakeld door de Dienst Speciale Interventies die hem aanrijdt met een voertuig, en als verdachte aangehouden. Er vallen behalve de verdachte geen gewonden. Ook de gijzelaar is gelukkig fysiek ongedeerd. De verdachte wordt met zware verwondingen naar het ziekenhuis gebracht met een ambulance. Alle dan nog aanwezige personen in het Hirsch gebouw kunnen het pand dan veilig en fysiek ongedeerd verlaten.
Uiteraard waren er dinsdagavond veel vragen vanuit de media. De driehoek organiseerde om 00.30 uur een persconferentie op het hoofdbureau van politie. De driehoek spreekt zijn waardering en dank uit voor de media die gehoor hebben gegeven aan de oproep om tijdens de inzet terughoudendheid te betrachten om de operatie niet in gevaar te brengen.

Opsporingsonderzoek
De aangehouden verdachte is een 27-jarige Amsterdammer. Over het precieze motief is nog niks bekend, dat maakt deel uit van het opsporingsonderzoek. Het onderzoeksteam onder leiding van het Openbaar Ministerie houdt alle opties open. Wel bekend is dat de verdachte eerder in aanraking is geweest met justitie voor overtreding van de Wet Wapens en Munitie. Twee woningen in Amsterdam zijn dinsdagavond doorzocht; de woning van de verdachte en een woning waar de verdachte regelmatig verblijft. De rijksrecherche start ook een opsporingsonderzoek naar de aanrijding van de verdachte, dat is gangbaar als er sprake is van inzet van een geweldsmiddel door de politie. De betrokken politieman is door het OM als getuige aangemerkt.

Tot slot
Hoewel de driehoek opgelucht en dankbaar is dat er geen gewonden zijn gevallen onder de in het gebouw aanwezige personen was dit een verschrikkelijk angstige avond voor alle personen die uren in grote onzekerheid in het gebouw hebben doorgebracht. Ze zijn opgevangen door slachtofferhulp en waar nodig en mogelijk zullen we hen nazorg bieden en ondersteunen. Ook voor de stad en voor de mensen rond het Leidseplein is dit een schokkende gebeurtenis geweest. Om hen een hart onder de riem steken heeft de locoburgemeester vanmiddag een bezoek gebracht aan de locatie. Ook is

woensdag de calamiteitenbus, met daarin medewerkers van politie, stadsdeel en slachtofferhulp, op het Leidseplein aanwezig. Iedereen kan daar met verhalen, vragen of zorgen terecht.
Woensdagochtend om 10.00 uur is de driehoek opnieuw bij elkaar geweest waarbij actuele informatie gedeeld is over de stand van het opsporingsonderzoek en over nazorg richting buurt en betrokkenen.

Ik wens alle betrokken personen sterkte toe bij het verwerken van deze zeer ingrijpende gebeurtenis en wil alle diensten en specialisten danken voor hun zeer adequate inzet en interventies.

Met vriendelijke groet,
Namens hoofdofficier René de Beukelaer en politiechef Frank Paauw,

Locoburgemeester,
Rutger Groot Wassink